

KLS PurePrints miljøarbejde for at blive verdens grønneste trykkeri

I forbindelse med artiklen 'Kejserens nye miljømærke' i Udkom nr. 6 december 2018, der er udgivet af Grakom, er der rejst en række påstande om Cradle to Cradle-certificeringen. Disse påstande er ikke baseret på de offentligt tilgængelige kriteriedokumenter for certificeringen eller korrekte forudsætninger. Derfor har KLS PurePrint valgt at beskrive vores mangeårige miljøarbejde her.

Først og fremmest går kritikken af Cradle to Cradle på, at dette arbejde ikke baserer sig på Livscyklusanalyser, og at det dermed ikke er relevant i forhold til det eksisterende genbrugssystem for papir. Det er fejlagtigt og misforstået og årsagen beskrives i detaljer i skemaet nedenfor.

KLS PurePrint indgår i det internationale samarbejde 'Print the Change', hvor vi sammen med andre trykkerier arbejder kontinuerligt på at gøre vores produkter og trykkerier mere bæredygtige. KLS PurePrint er fortsat det eneste trykkeri i Norden, der har opnået Cradle to Cradle-certificeringen, hvorfor vi ønsker at beskrive det miljøarbejde, vi har foretaget. Nederst er vedlagt en beskrivelse af Cradle to Cradle-konceptet til generel oplysning, ligesom vi kan henvise til en hollandsk analyse, der beskriver sammenhængen mellem livscyklusanalyser (LCA) og Cradle to Cradle. Kilde: Usability of Life Cycle Assessment for Cradle to Cradle purposes. Position Paper, december 2011. Hollandske Ministerium for Infrastruktur og Miljø.

I skemaet nedenfor findes en gennemgang af vores mangeårige miljøarbejde inklusive referencer til relevante certificeringer og lovgivning. Dette skaber et overblik over, hvordan vi bruger certificeringer og sikrer et kontinuerligt og seriøst bæredygtighedsarbejde.

KLS PUREPRINT SOM VERDENES GRØNNESTE TRYKKERI

KLS PurePrint's vision om at være verdens grønneste trykkeri er et udtryk for, at vi ønsker at være den grafiske virksomhed, der er med længst fremme på den

bæredygtige agenda for produktion af tryksager og emballage.

Vores mål er at udvikle tryksager og emballage, som er sunde for både mennesker og miljø, og som er produceret med respekt for de ressourcer, der benyttes. En væsentlig udfordring med tryksager er kemikalierne, der benyttes - herunder trykfarver og andre fyldstoffer. Dette er almindelig kendt i branchen og understøttes af en analyse, som Grakom har foretaget i 2018:

"Den seneste og mest omfattende livscyklusvurdering af tryksagsproduktionen i Danmark resulterede i ny viden om trykfarvernes miljømæssige betydning. Det har betydet, at forbruget af trykfarver nu betragtes som en af de væsentligste miljøpåvirkninger ved grafisk produktion. Den viden er som en konsekvens heraf taget med ind i trykkeriernes miljøledelsessystemer og i deres arbejde med løbende forbedringer."

Grakom notat 30. maj 2018 "Bæreposerapport baseret på forkerte forudsætninger og data"

REFERENCER OG MILJØMÆRKNINGER

KLS PurePrint var et af de første trykkerier i Danmark, der opnåede Svanemærket i 1990'erne. Sidenhen er en FSC-certificering, en Klimaneutral certificering, ISO 14001, Global Compact-tilslutning og en Cradle to Cradle-certificering fulgt efter. Vi arbejder kontinuerligt med forskellige typer af dokumentation for at sikre, at vores bæredygtighedsprofil er veldokumenteret og understøttet af eksterne evalueringer og certificeringer.

Miljømærkningerne har ikke været målet i sig selv, men er nødvendig dokumentation i KLS PurePrints miljøarbejde.

GENANVENDELSE OG BIONEDBRYDELIGHED ER IKKE MODSÆTNINGER

Vi ser ikke et modsætningsforhold imellem genanvendelse og bionedbrydelighed. Begge metoder er bedst

og rene til at bortskaffe affaldet, såfremt der ikke findes skadelige kemikalier i affaldet. Fraværet af skadelig kemi reducerer miljøpåvirkningen mest muligt i begge genanvendelsessystemer.

Fibre fra papir og karton skal naturligvis genanvendes flest mulige gange. Netop derfor er det afgørende, at der er helt styr på de kemikalier, der benyttes i processerne. En væsentlig andel på cirka 45-50 procent af den samlede mængde tryksager og emballage genanvendes ikke i henhold til en ældre opgørelse fra Grakom, men afbrændes i forbrændingsanlæg, hvorved det omdannes til varme eller el, jf. data fra miljønet. Såfremt nyere opgørelser skulle vise en lavere andel er dette positivt.

En anden problemstilling er, hvordan den kemi, der er i tryksager og emballage i dag, forurener fibre, så de ikke kan genanvendes til fødevareremballage, bl.a. set i problematikken med pizzabakker. Ved at undlade skadelig kemi, når vi fremstiller tryksager og emballage, vil vores genanvendte produkter blive renere, og i fremtiden kan de bruges i flere sammenhænge – også som fødevareremballage.

Det betyder også, at restprodukterne i forbindelse med genanvendelse – samt den fraktion, der er tilbage, når fibre ikke kan genanvendes længere – kan indgå som næringsstoffer i form af gødning på markerne fremfor at skulle deponeres, som lovgivningen kræver i dag. Dette er i overensstemmelse med Cradle to Cradles krav og vision.

Ifølge Miljønet er det op til cirka 25 procent af papirmassen, der bliver tilbage som et slamprodukt i forbindelse med rensning af fibre, ligesom 25 procent af papirmassen er tilbage som slagge efter afbrænding. Det består af fyldstoffer, kalk, lim mm., som skal deponeres.

Se tabel på sidste side.

SAMMENFATNING

Det handler om at producere med respekt for ressourcerne og uden brug af skadelige kemikalier i en cirkulær materialetankegang, hvor vi sikrer genanvendelse af ressourcerne, og hvor vi ikke gør skade på miljøet. Fibrene fra tryksager og emballager skal genanvendes

flest mulige gange, og i Danmark genanvendes 50-55 procent. Denne andel kan blive bedre, når tryksager og emballage bliver renere fraktioner og fri for skadelig kemi.

Uanset om en tryksag afbrændes, genanvendes eller bioforgasses, så er en afgørende forudsætning for bæredygtighed, at der ikke benyttes skadelige kemikalier i produktionsprocessen, da det forurener alle restfraktioner i hele bortskaffelsen; både slammet fra genanvendelsesprocessen og slaggen fra forbrændingen, som i dag skal deponeres.

KLS PurePrint var en af de første grafiske virksomheder der opnåede Svanemærket. Desværre har certificerings-kriteriedokumentet for Svanemærket stået stille i adskillige år, og i dag kan stort set alle trykkerier opnå svanemærket. KLS PurePrint har i en del år opfordret til at kemikaliestandarderne hæves. KLS PurePrint valgte derfor en højere kemikaliestandard, som vi fandt dokumenteret med en Cradle to Cradle-certificering.

KLS PurePrint ønsker at sikre rene materialestrømme i den grafiske branche, så uanset om en tryksag eller emballage genanvendes, afbrændes eller komposteres, efterlader de ikke nogen restprodukter, som er skadelige for mennesker eller miljø.

Hvis punkterne her efterlader ubesvarede spørgsmål, eller hvis du har flere spørgsmål til artiklen, Cradle to Cradle-certificeringen eller KLS PurePrints generelle miljøarbejde, er du velkommen til at kontakte os for en dialog. KLS PurePrint står altid klar til at forklare, uddybe og drøfte vores miljøprioriteringer i jagten på at blive verdens grønneste trykkeri.

Med venlig hilsen
KLS PurePrint A/S

Kasper Larsen
Kommerciel direktør, CCO
Tlf. 20 13 27 35
Mail: kl@kls.dk

SKEMA OVER KLS PUREPRINT'S MILLJØARBEJDE

KEMIKALIEINDHOLD I TRYKSAGER OG emballage baseret på naturlige fibre	UDDYBNING	KLS PUREPRINT'S VALG	CRADLE TO CRADLE	REFERENCER
<p>Kemikalieindhold i tryksager og emballage baseret på naturlige fibre</p>	<p>Trykfarve, papir, læk og coating indeholder kemi for at opnå en masse gunstige egenskaber. Historisk er farver o.a. udviklet uden hensyn til miljøet for at opnå de ønskede egenskaber som bindeeffekt, tørretid osv. Det har siden vist sig, at nogle af de kemikalier, der tilsættes fibrene, har skadelige effekter på mennesker og miljø. Dette er trykbranchen selv blevet opmærksom på – se reference fra Grakom*. Derfor er tryksagerne stadig ikke helt fri for skadelig kemi. Det har bl.a. andet vist sig, at der findes skadelig kemi, som vandrer (migrerer) fra genbrugsemballage til fødevarer ved fødevarerkontakt, som skaber sundhedsskadelige problemer. Dette er man blevet meget opmærksom på i lande udenfor Danmark, dog har det ikke fået særlig opmærksomhed her endnu. Problemet opstår, når mineraliske olier kommer i kontakt med genanvendt kemi – denne problemstilling kaldes MOSH/MOAH**. Derudover medfører den kemi, der er i tryksagerne, at der skal bruges kemisk afrensning og energi for at genanvende fibrene, og dette skaber sammen med afbrændingen restfraktioner (op til 25 procent***), som i dag ikke genanvendes og pga. kemien ikke kan bruges på landbrugsjorden som gødning (næringsstoffer), hvilket ellers ville være det mest bæredygtige.</p>	<p>KLS PurePrint ser denne kemikalieforurening af tryksagerne som et problem, der skader forbrugerne, medarbejdere og miljøet. Derfor arbejder vi kontinuerligt med dette og ser dette som en vigtig konkurrenceparameter i at være verdens grønneste trykkeri og levere de mest miljørigtige produkter til vores kunder.</p> <p>Svanemærket har ikke øget kravene hertil de seneste år. I dag har stort set alle trykkerier svanemærkede produkter på trods af, at der er indikationer af, at der stadig findes uønsket kemi i trykfarver og andre tilsætningsstoffer. Dette var hovedårsagen til, at vi valgte Cradle to Cradle mærket, fordi der her er en meget ambitiøs standard for fravær af kemikalier i de fem niveauer, Cradle to Cradle foreskriver. De fleste af KLS PurePrints produkter kan opnå guid inht. Cradle to Cradle, men vi har stadig få produkter, der kun opfylder sølvkravene, hvorfor vores overordnede rating er sølv.</p> <p>De trykfarver, som KLS PurePrint i dag anvender, er uden mineraliske olier, og producenterne oplyser os, at de har fjernet stoffer for at kunne overholde Cradle to Cradle-certificeringen.</p>	<p>Cradle to Cradle arbejder med fem certificeringsniveauer fra basis, til bronze, sølv, guld og platin. Cradle to Cradle arbejder ikke med grænseværdier – de arbejder med lister af uønskede kemikalier – jo højere rating desto højere krav stilles der til fraværet af indholdsstoffer.</p>	<p>* Grakom notat 30. maj 2018 "Bæredygtighedsrapport baseret på forkerter forudsætninger og data"</p> <p>**MOSH/MOAH food contamination. Focus on mineral oil residues af Prof. Dr. Reinhard Matissek, Dr. Marion Raters, Anna Dingel, Julia Schnapka, Labg-More. L&M INT. 3 / 2014</p> <p>***Miljønet</p>
<p>Genanvendelse af papir og karton (fibre)</p>	<p>Der findes i Danmark et velorganiseret retursystem for fibre, så naturlige (træ)fibre genanvendes fem til otte gange, inden de brændes. Genanvendelsen af fibrene medfører, at de skal renses og forarbejdes inden genanvendelse, og det kræver kemikalier og energi til opvarmning. Det er i dag cirka 50-55 procent af fibrene, der genanvendes i Danmark*. Resten brændes direkte eller forsvinder på anden vis. Når fibre har været i kontakt med fødevarer, kan de typisk ikke genanvendes fordi de enten er opløste, eller der er risiko for bakterieforurening. Når der findes et nationalt veifølgende genanvendelses-system, foreskriver loven, at virksomhederne skal gøre brug af dette og ikke selv må udvikle egne genanvendelsesmetoder.</p>	<p>KLS PurePrint anbefaler altid, at det nationale system for genanvendelse benyttes, fordi det skaber den laveste miljøbelastning af genanvendelsen. Vi er dog af den overbevisning, at fraværet af skadelig kemi fremmer genanvendelsen. Der bruges herved mindre energi og færre kemikalier til at afrense, ligesom slaggen fra afbrændingen også bliver renere. I dag deponeres restfraktioner og slagge. I den ideelle verden burde disse restfraktioner kunne føres tilbage til landbrugsjorden, fordi de indeholder næringsstoffer. Det kræver, at de er fri for skadelig kemi og overholder slambekendtgørelsen.</p>	<p>Cradle to Cradle foreskriver genanvendelse af produkterne på den mest hensigtsmæssige måde, og når der findes et nationalt genanvendelsessystem for træfibre, overholder KLS PurePrints produkter dette.</p> <p>Dog er det kun op til 55 procent af fibrene, der genanvendes i dag, hvorfor det er relevant også at sikre en miljørigtig bortskaffelse af resten.</p>	<p>*Miljønet</p>
<p>Kompostering af papir og karton</p>	<p>Når emballage og papir baseret på naturlige fibre har været i kontakt med fødevarer eller været brugt i sammenhænge, der skaber risiko for forurening (fra sygehus o.lign.), kan de ofte ikke genanvendes, ligesom der utilsigtet kan havne tryksager i naturen. Det er de 45-50 procent, som ikke genanvendes. I de tilfælde ville det være godt at kunne kompostere eller biotofrasse tryksagen og emballagen, fordi det vil medføre en bedre energitilvæltelse, og næringsstofferne (restfraktionerne) kan føres tilbage til landbrugsjorden som gødning. Dette kræver, at tryksagen overholder Slambekendtgørelsen*</p>	<p>KLS PurePrint arbejder proaktivt med fødevarerklunder om at dokumentere, at vores emballage og tryksager er komposterbare, således at denne kan bortskaffes sammen med fødevareraffaldet og ikke skal sendes til forbrænding. Ved fraværet af skadelig kemi, og fordi tryksager og kartonemballage er bionedbrydeligt, er det muligt på sigt at opnå tilladelse til kompostering og bioforgasning for den fraktion, der ikke genanvendes. Dette arbejdes der på at opnå dokumentation for, således at vi sikrer den rette bortskaffelse af alle fraktioner af tryksager og kartonemballage.</p>	<p>Dette er i overensstemmelse med Cradle to Cradles krav om genanvendelse, hvorved der tages hånd om alle fraktioner i bortskaffelsen.</p>	<p>*Afrald til jord bekendtgørelsen (tidligere Slambekendtgørelsen). BEK nr. 1001 af 27/06/2018</p>
<p>Klima – udledning af drivhusgasser (hovedsagligt CO₂)</p>	<p>Skovdrift til brug for papir og karton er stort set klimaneutralt, dog går der energi til transport og forarbejdning af papir og karton, men selve fremstillingen af træfibre er klimaneutral, fordi skovene hertil hele tiden genplanter. Den del af værdikæden, som genererer CO₂, kan klimaneutraliseres enten ved at mindske energiforbruget i forarbejdning, tryk og transport eller ved at sikre sig via klimacertifikater, der medfører, at der investeres i vedvarende energi andre steder i energiforsyningen. Dertil er vigtigt at nævne, at cirka 40 procent af den strøm, der produceres i Danmark, kommer fra vedvarende energikilder (typisk vindmøller).</p>	<p>KLS PurePrint har siden 2007 arbejdet med vores klimaaftryk. I første omgang valgte vi at nedbringe forbruget via energibesparende tiltag i produktionen, hvor vi opnåede en besparelse på 28 procent. Derudover har vi investeret i en vindmølleandel i Avedøre Vindmøllelejlighed for at sikre mere vedvarende energi i forsyningen ud over den, Ørsted tilbyder. Vi har også siden 2010 investeret i ældrene køretøjer til vores medarbejdere og til varetransport. Til sidst har vi købt klimacertifikater for den andel CO₂-udledning, der var tilbage. Derved har vores kunder siden 2009 fået produceret klimaneutral tryksager baseret på en livscyklusopregning (LCA). KLS PurePrints papir er FSC certificeret og sikrer bæredygtig skovdrift og forarbejdning.</p>	<p>For at opnå platin-niveau i Cradle to Cradle certificeringen skal der foretages en LCA-beregning på produktets livscyklus og lægges en strategi for overgang til 100 procent vedvarende energi. Desuden skal minimum 5 procent af CO₂-emissionerne fra råvarer fremsætning til levering til kunden (Cradle to Gate) kompenseres med vedvarende energi. KLS PurePrints produkter er på Platin-niveau.</p>	<p>*Cradle to Cradles retningslinier: se nedenfor.</p>

KORT OM CRADLE TO CRADLE

Vi henviser til Cradle to Cradle Product Innovation Instituttets hjemmeside www.c2ccertified.org, som er en uvildig instans, der certificerer alle typer produkter.

Cradle to Cradle Certified™ er en anerkendt international certificering, der er tredjepartsverificeret. Konceptet er oprindeligt udviklet af den tyske kemiker Michael Braungart og den amerikanske arkitekt William McDonough.

Cradle to Cradle-modellen (vugge til vugge) gør op med Cradle to Grave-modellen (vugge til grav), hvor produkter kasseres efter brug. Cradle to Cradle tilstræber et cirkulært materialekredsløb, hvor produktet designes således, at de anvendte materialer kan gennanvendes enten i det biologiske kredsløb, hvor materialerne vender tilbage til naturen, eller i det tekniske kredsløb, hvor materialerne gennanvendes i produktionen af nye produkter.

Cradle to Cradle stiller krav om kontinuerlig forbedring af produkter og virksomhedens processer. Der er fem certificeringsniveauer: Basic, bronze, sølv, guld og platin. For at opnå certificering på et vist niveau, skal minimumskriterier for hver kriteriekategori opfyldes. Certificatet skal fornyes hvert andet år, og for at opnå re-certificering skal det dokumenteres, at der i den mellemliggende periode er sket fremskridt i retning af højere certificeringsniveau.

Certificeringen er delt op på fem områder:

- Material Health (materialesundhed).
 - Material Reutilization (materialegenanvendelse)
 - Renewable Energy and Carbon Management (vedvarende energi og kulstof-styring)
 - Water Stewardship (forvaltning af vandressourcen)
 - Social Fairness (social ansvarlighed)
- Cradle to Cradle Certified™ administreres globalt af det uafhængige, non-profit Cradle to Cradle Products Innovation Institute, C2CPII. For at blive certificeret skal en producent samarbejde med et af C2CPII akkrediteret vurderingsorgan

som f.eks. Vugge til Vugge Danmark, der har gennemført den seneste re-certificering af KLS PurePrints produkter. Den endelige godkendelse og udstedelse af certifikat foretages af C2CPII.

Globalt har omkring 600 virksomheder opnået en Cradle to Cradle certificering af i alt tilsammen over 10.000 produkter, herunder bl.a. Auping, Eggetæpper, Troldekt, L'Oréal, G-Star, Wolford, C&A.

MATERIALESUNDHED (MATERIAL HEALTH).

For at et produkt kan blive certificeret, må der ikke nogen steder i produktionsprocessen blive tilsat kemikalier fra "Banned list of Chemicals", heller ikke så længe det sker under nogle grænseværdier, som det ses i en lang række andre miljømærker. Målet er, at der udelukkende bruges stoffer, der kan indgå i sunde kredsløb uden at skade mennesker og miljø.

På basisniveau erklærer producenten sig om dette. På de højere niveauer skal en uvildig assessor kortlægge og dokumentere alle råmaterialer ned til samtlige CAS-numre. Typisk ser vi, at dette arbejde går tre-fire led bagud fra producenten. KLS PurePrint har frem til og med 2018 kortlagt mere end 40 forskellige materialer i kategorierne papir, karton, trykfarve, lak, lim, hjælpematerialer samt en række yderligere materialer. I samarbejde med leverandørerne er flere af materialerne blevet optimeret, dvs. at uønskede kemikalier er blevet udfaset.

På den baggrund er vores erfaringer, at de mest krævende materialekategorier er trykfarve, lak og lim, omend vi også har oplevet at måtte stoppe certificeringen af materialer i de øvrige materialegrupper grundet brug af ikke-godkendte kemikalier.

GENANVENDELSE AF MATERIALERNE (MATERIAL REUTILIZATION)

Cradle to Cradle-logoet symboliserer de to genanvendel-

ses-kredsløb, der arbejdes efter. Det biologiske kredsløb og det tekniske kredsløb. Alle produkter skal designes til at kunne indgå i et af disse kredsløb og dermed ikke producere affald. En forudsætning for både det biologiske og det tekniske kredsløb er, at materialerne ikke bliver forurennet med skadelige kemikalier. Dette er baggrunden for den meget omfattende kemikaliedokumentation, der kræves.

VEDVARENDE ENERGI OG KULSTOF-KREDSLØBET (RENEWABLE ENERGY AND CARBON MANAGEMENT)

Målet er at nedbringe CO₂-udledning til nul ved nedbringelse af energiforbrug og anvendelse af 100 procent vedvarende energi til alle processer. KLS PurePrint har som en af i alt tre virksomheder globalt opnået platin på dette område, fordi vi er helt CO₂-neutrale. For at opnå dette har vi bl.a. skulle dokumentere klimapåvirkningen af en given tryksag ud fra en omfattende LCA-beregning baseret på FN's Greenhouse Gas protokol (GHG).

KLS PurePrint som virksomhed har været klimaneutral siden 1. januar 2009, har andel i en vindmølle, kører i elbiler og har foretaget en lang række energireducerende tiltag. Dette uafhængigt af vores senere Cradle to Cradle certificering.

VANDKREDSLØBET (WATER STEWARDSHIP)

Vandkredsløbet gennem virksomheden skal være kortlagt og optimeret. For at opnå højeste certificeringsniveau skal alt processpildvand, der ledes til kloak, være lige så rent som drikkevand.

SOCIALT ANSVAR (SOCIAL FAIRNESS)

Det vurderes, om virksomheden følger anerkendte standarder for social ansvarlighed, påvirker leverandørkæden positivt samt arbejder med projekter, der går ud over selve virksomhedens kerneforretningsområde. Som eksempel på sådanne projekter kan nævnes KLS PurePrints arbejde med at fremme elbiler i Danmark, sikre bedre cykelstier for medarbejderne og fremme biodiversiteten, der øger mængden af insekter og sommerfugle på virksomhedens udearealer.

KORT OM LIVSCYKLUSANALYSER

Livscyklusanalyser (LCA) er en uundværlig metode til at kortlægge indsatsområder og dokumenterer forbedringer over tid. Cradle to Cradle stiller krav om en LCA ved de højere certificeringsniveauer på eksempelvis klimaområdet.

Gennem tiden har udfordringerne med LCA været, at der ikke har fandtes standarder for hvilke metoder, databaser og afgrænsninger, der bruges. Dette ændrer sig i disse år, hvor der kommer standarder fra EU for, hvilke LCA-metoder der ligger til grund for miljøpåvirkningen for forskellige produkter. De samme standarder kommer til at ligge til grund for en række miljømærkningsordninger i Fremtiden. Med denne standardisering vil LCA blive et endnu stærkere værktøj, især når det kombineres med konkrete forbedringsmål.

Således skrev Grakom også om LCA'er tidligere i 2018:

"Man kan således have de bedste eksperter til at foretage beregningerne til en livscyklusunvurdering. Men er grundlaget for beregningerne ikke retvisende, kan resultaterne vise sig at være ubrugelige eller direkte misvisende."

"Når "bestillere" af livscyklusvurderinger hos universiteterne i for høj grad selv definerer udgangspunktet for analysen, med udgangspunkt i deres nuværende miljømæssige virkelighed, så udfordrer det efter Grakoms vurdering ikke alene universiteternes integritet og uafhængighed. I bedste fald fører det til konklusioner, der blot konserverer miljøtilstanden – i værste fald til direkte forkerte konklusioner."

Grakom bad i 2014 Aalborg Universitet om at foretage et Critical Review af fire forskellige publicerede livscyklusvurderinger, hvor der var foretaget sammenligning af trykt kommunikation og elektronisk kommunikation.

Aalborg Universitet konkluderede, at der er problematiske forhold ved alle fire livscyklusvurderinger, og at der som følge heraf ikke er nogen af livscyklusvurderingerne, der giver et tydeligt billede af hvilken af de to kommunikationsformer, der klarer sig bedst.

Grakom notat 30. maj 2018 "Bærepoterapport baseret på forkerte forudsætninger og data"

En livscyklusanalyse er en kortlægningmetode relevant for et kontinuerligt forbedrende miljøarbejde såfremt den benyttes korrekt. Derfor hilser KLS PurePrint også arbejdet med standardisering af LCA'er i EU velkomment.